

URZĄD PATENTOWY

C 102 1/14

2

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 27177.

Kl. 23 b, 4/01.

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

**Sposób wytwarzania odpornego na leżakowanie środka przeciw stukaniu,
zawierającego czteroetylek ołowiu.**

Patent dodatkowy do patentu nr 23053.

Zgłoszono 5 października 1936 r.

Udzielono 30 sierpnia 1938 r.

Pierwszeństwo: 24 października 1935 r. (Niemcy).

Najdłuższy czas trwania patentu do 2 kwietnia 1951 r.

Środki przeciw stukaniu, jako dodatek do paliw silnikowych, zawierają jako czynny składnik czteroetylek ołowiu w mieszaninie z innymi związkami organicznymi; dodatki te posiadają tę ujemną właściwość, że przy dłuższym leżakowaniu w świetle powoli rozkładają się. Proponowano już zapobieganie temu przez dodawanie do środków przeciw stukaniu względnie do paliw silnikowych, zawierających takie środki, rozpuszczalnych w wodzie fluorów, zwłaszcza obojętnego fluorku potasowego w bardzo małych ilościach (kilka setnych części procentu). Na ogół

ten proponowany bardzo mały dodatek fluorków wystarcza do zapobieżenia rozkładowi czteroetylku ołowiu, dodanego do paliw silnikowych. Fluorek potasowca, dodany do paliw silnikowych zawierających czteroetylek ołowiu, zostaje przez nie wchłonięty z łatwością, gdyż w zwykłe stosowanych paliwach silnikowych fluorek potasowcowy jest rozpuszczalny w granicach dostrzegalnych. Zjawisko takie jednak nie zachodzi, gdy fluorku dodaje się do czystego czteroetylku ołowiu względnie do zwykłych jego mieszanin z innymi związkami organicznymi, obniżającymi

ciśnienie pary, ponieważ fluorki potasowców są, praktycznie biorąc, nierozpuszczalne w czteroetylku ołowiu. Po zwykłym dodaniu fluorku potasowcowego do środka przeciw stukaniu zachodzi mimo to przy jego leżakowaniu w świetle rozkład wskutek niedostatecznego rozpuszczenia się fluorków, co w wyniku swym doprowadza do całkowitego zepsucia mieszanek.

Obecnie stwierdzono, że można utrwalić mieszaninę czteroetylku ołowiu z fluorkiem potasowcowym, jeżeli do czteroetylku ołowiu doda się fluorku potasowcowego w obecności rozpuszczalnika, rozpuszczającego zarówno fluorek potasowcowy, jak i czteroetylek ołowiu. Jako rozpuszczalniki okazały się odpowiednimi alkohole jednowartościowe. W ten sposób można wytwarzać środki przeciw stukaniu, zawierające czteroetylek ołowiu w zwykłym stężeniu, a prócz tego fluorek potasowcowy w takiej ilości, która nie tylko wystarcza do utrwalenia środka przeciw stukaniu w paliwie, lecz zapewnia także trwałość samego środka przeciw stukaniu nawet przy długotrwałym jego leżakowaniu w świetle. Można wytwarzać np. mieszanek, w których stosunek fluorku potasowcowego do czteroetylku ołowiu jest przeszło dziesięciokrotnie większy od wartości, ja-

ką można osiągnąć przy rozpuszczeniu fluorku potasowcowego wyłącznie w czteroetylku ołowiu.

Przykład. Wytwarza się 1%-owy roztwór fluorku potasu w metanolu i miesza się go w stosunku 6 : 1 z czteroetylkim ołowiu. Roztwór środka przeciw stukaniu (60% czteroetylku ołowiu, 30% dwubromoetylenu, 10% jednochloronaftalenu) w alkoholu pozostaje zupełnie klarowny i trwały bez jakichkolwiek objawów rozkładu także i przy leżakowaniu.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób wytwarzania odpornego na leżakowanie środka przeciw stukaniu, zawierającego czteroetylek ołowiu, według patentu nr 23 053, znamieny tym, że do czteroetylku ołowiu dodaje się oprócz fluorku potasowcowego alkoholi jednowartościowych, które rozpuszczają równocześnie i czteroetylek ołowiu i fluorek potasowcowy.

I. G. Farbenindustrie
Aktiengesellschaft.
Zastępca: Inż. J. Wyganowski,
rzecznik patentowy.